

ВІСНИК

5
(191)
понеділок
22 червня
2009

державне свято

28 червня – День Конституції України

1996 року у нашій країні була прийнята

Джерелом права будь-якої держави є Конституція – своєрідний суспільний договір, у якому народ визначає основні напрямки свого подальшого розвитку та існування, гарантії прав та свобод громадян у суспільстві.

28 червня

Конституція. Відтоді наша держава намагається розвиватися за демократичними принципами, які понад усе цінують право людини на особисте життя, власну думку та свободу дій. Може не все так гарно виглядає у реальному житті, як на словах, але давайте вірити у краще майбутнє!

Ровесники Конституції вже сидять за шкільними партами. І від усіх нас залежить, чи житимуть вони в цивілізованій правовій країні, Основний Закон якої пильно стоятиме на сторожі їхніх прав і свобод.

Демократичний розвиток ніколи не був легким, тож наберемося терпіння та віри у те, що наступні покоління українців будуть жити у зовсім іншій країні, яку з гордістю можна буде назвати конституційно розвинутою та правовою європейською державою.

дні науки

Його величність Науковець

День науки – свято вшанування наукових традицій, досягнень учених, чия діяльність стала символом духовної свободи і розвитку особистості, якими ми по праву пишаємося. Українській державі й суспільству потрібні нові ідеї, перспективні проекти, експертні оцінки та зважені прогнози, адже майбутнє будь-якої країни визначають її інтелектуальні ресурси, на які так щедра наша земля.

15 травня 2009 року Сумський національний аграрний університет відкрив двері своїм гостям – науковцям, які зібралися разом, щоб відзначити своє професійне свято. Саме в цей день вітання приймають люди, які в усі часи були гордістю Вітчизни. Інтуїція, талант, професіоналізм, відповідальність – ці якості завжди відзначали українських вчених і науковців.

На правах господаря та від імені ректора СНАУ гостей радо вітав перший проректор Сумського національного аграрного університету **Курило Микола Петрович**. Він зазначив, що українці завжди гордилися вітчизняною наукою. У всьому світі знають її славетні школи, що розширили горизонти знань людства. Микола Петрович поділився також результатами наукової роботи та звершень Сумського аграрного університету, який є яскравою зіркою на небосхилі сумських науковців.

З привітаннями від імені Сумської обласної адміністрації виступила також начальниця управління освіти й науки **Пшенична Любов Василівна**. Привітавши славетне зібрання, вона зазначила, що українська держава гідна бути рівною серед рівних у галузі фундаментальних

досліджень та інноваційних технологій, зауваживши, що в процесі становлення української державності вдалося не тільки зберегти, а й суттєво розвинути систему вищої освіти. Любов Василівна окреслила також місце сумських науковців в українській науці та виділила наукові досягнення Сумської області.

З нагоди Дня науки за досягнення у науково-методичній роботі, за заслуги в реалізації державної політики в галузі національної

закінчення стор. 2

подія

Як повернутися в юність

Студентські роки... Ну скажіть, у кого не стислося від ностальгії серце при згадці про ті незабутні часи, коли ви молоді, сповнені сил, енергії та задумів, а все найкраще, що тільки може з вами статися, ще попереду! Безсонні від конспектів ночі перед сесією, шалене кохання (звісно, на все життя – хіба ж може бути по-іншому?!), однокурсники, з якими ділиш і кімнату в гуртожитку, і парту в аудиторії, з якими так весело вчитися й гуляти, готуватися до занять і конкурсів, працювати у будзаконі й разом, всією групою ходити в кіно...

Спливає час, і в круговерті днів ми поступово віддаляємося від тих, поруч з ким прожили ці щасливі п'ять студентських років, але нічого не забуваємо. І якою ж радістю стає зустріч випускників, що, нібито машина часу, повертає нас в нашу юність!

Виходячи з власного досвіду, зазначу, що найскладніше – це взяти на себе організацію такої зустрічі. Нібито, й всі хотіли б побачитися, але, коли немає «рушійної сили», здатної взяти на себе організаційні питання, ці мрії так і залишаються невітленими. Але тільки не у випускників Сумського національного аграрного університету!

Прагнучи до того, щоб, навіть закінчивши виш, випускник не розривав зв'язків з Alma Mater, керівництво СНАУ ініціювало створення при університеті клубу випускників. І ось 24 травня 2009 року відбулася яскрава подія – на ювілейну зустріч (25 років) зібралися випускники зооінженерного (нині – біолого-технологічного) факультету. Цей другий випуск факультету (перший відбувся у 1983 році) виявився талановитим і вдалим: сьогодні значна частина випускників працюють за фахом у тваринництві. Серед них – директори підприємств і заступники, головні фахівці

господарств, викладачі, науковці та навіть сам ректор СНАУ!

За словами випускників, зустріч пройшла на великому емоційному піднесенні, адже як цікаво й приємно поспілкуватися з людьми, з якими пройшли незабутні студентські роки! Особливий ентузіазм і зацікавленість викликало відвідання музею СНАУ: колишні студенти вдивлялися у старі фотографії, впізнаючи себе й однокурсників, заново переживаючи щасливі моменти студентського життя.

Одностайно була підтримана ініціатива ректора Володимира Ладика про створення клубу та благодійного фонду випускників СНАУ. Адже допомогти рідному університету у непрості часи, віддаючи за ту «путівку в життя», яку він надав своїм вихованцям – добра й благородна справа. І перші внески, а це 1880 грн., вже перераховані у фонд. Гроші будуть направлені на розвиток матеріально-технічної бази університету. Адміністрація СНАУ і особисто ректор висловлюють щире вдячність всім, кому небайдужа доля університету і хто знайшов можливість зробити свій посильний внесок у спільну справу.

І ще одне нововведення буде започатковане незабаром: однокурсники вирішили створити на території СНАУ пам'ятну алею, де буквально кожен випускник зможе посадити своє іменне дерево. А це означає, що невдовзі наша прекрасна територія стане ще досконалішою, і до цієї алеї будуть приходити не тільки випускники, а й їх діти, які, продовжуючи батьківські традиції, навчатися чи ще тільки мріють навчатися в СНАУ.

З випускниками спілкувалася
Олена Мовчан

У червні святкують ювілей:

1 червня – **Анікеєнко Людмила Миколаївна**, прибиральниця навчального корпусу № 2;

2 червня – **Немитченко Валентина Миколаївна**, сторож-вахтер навчального корпусу № 4;

3 червня – **Севастьянов Віталій Валерійович**, робітник навчально-науково-виробничої лабораторії;

5 червня – **Міщенко Катерина Миколаївна**, двірник навчального корпусу № 4;

8 червня – **Кассіч Володимир Юрійович**, завідувач кафедри епізоотології;

10 червня – **Клочкова Тетяна Іванівна**, викладач кафедри іноземних мов,

а також **Литвинко Оксана Анатоліївна**, доцент кафедри іноземних мов,

і **Бондаренко Руслана Олексіївна**, старший лаборант НППЦ;

11 червня – **Прокопенко Наталія Іванівна**, старший викладач кафедри екологічного менеджменту;

12 червня – **Завальний Володимир Миколайович**, старший викладач кафедри правосуддя,

а також **Нечипоренко Олександр Леонідович**, декан факультету ветеринарної медицини;

13 червня – **Наконечний Сергій Миколайович**, столяр ремонтно-будівельної дільниці;

14 червня – **Захарчук Андрій Савович**, завідувач кафедри ДПД та українознавства;

17 червня – **Панченко Людмила Іванівна**, прибиральниця навчального корпусу № 1;

19 червня – **Панасовська Олія Миколаївна**, фахівець загального відділу;

21 червня – **Білоус Валентина Григорівна**, прибиральниця гуртожитку № 1, а також **Салецька Ольга Вікторівна**, асистент кафедри хірургії,

і **Галушко Олександр Олексійович**, асистент кафедри виробничого менеджменту і підприємництва;

23 червня – **Олійник Ніна Мусіївна**, двірник головного корпусу;

24 червня – **Кистерна Олеса Сергіївна**, асистент кафедри терапії, фармакології та клінічної діагностики;

25 червня – **Кучма Віта Леонідівна**, фахівець факультету довузівської підготовки;

26 червня – **Богославська Ірина Дмитрівна**, прибиральниця гуртожитку №2;

28 червня – **Скиданенко Анатолій Миколайович**, токар ремонтно-будівельної дільниці.

Вітаємо наших шановних ювілярів, а також всіх співробітників СНАУ, хто святкує свій день народження у червні, бажаємо їм міцного здоров'я, бадьорості, успіхів та сонячного настрою!

газета

**Вісник
Сумського національного
аграрного університету**

заснована у 1991 році.

Мова видання - українська.

Реєстраційне свідоцтво СМ №376/35-пр
від 22 лютого 2007 р.

Редактор: А.Самсоненко

Комп'ютерний набір: О.Мовчан

Верстка: С.Чернойван

м.Суми, вул.Кірова 160 каб.

221 головний корпус

http://www.sau.sumy.ua

Газету набрано і зверстано в
інформаційно-видавничому центрі СНАУ

Тираж - 2000 примірників.

Замовлення № від

Його величність Науковець

закінчення. початок стор. 1

освіти, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців кращі з кращих науковців були нагороджені почесними грамотами МОН, знаками „Петро Могила”, „Відмінник освіти”, „За наукові досягнення”, грамотами від обласної державної адміністрації та обласної ради, грамотами управління освіти й науки облдержадміністрації. Серед нагороджених особливо приємно було бачити викладачів СНАУ: Нагрудним знаком „Петро Могила” був відзначений декан агрономічного факультету кандидат біологічних наук, доцент **Коваленко Ігор Миколайович**; Почесною грамотою голови Сумської обласної державної адміністрації - завідувач кафедри технології виробництва продуктів тваринництва професор **Котендажи Геннадій Павлович**; Грамотою Сумської обласної ради - заступник директора навчально-наукового інституту економіки й менеджменту СНАУ, кандидат економічних наук, доцент **Маслак Олександр Миколайович**; Грамотою управління освіти й науки облдержадміністрації нагороджені професор,

доктор сільськогосподарських наук, член-кореспондент Української академії аграрних наук, ректор СНАУ **Ладика Володимир Іванович** та доктор економічних наук, професор кафедри статистики АГД та маркетингу СНАУ **Кравченко Світлана Анатоліївна**.

Від імені молодих вчених виступила заступник голови Ради молодих вчених Сумського національного аграрного університету **Долбоносва Римма Валентинівна**, яка зазначила, що захопленість, допитливий потяг до пізнання - найголовніші риси, які можна виділити у характері творчої особистості. Саме ці якості молодих науковців є визначними у період навчання в університеті та продовження навчання в аспірантурі вишу. Одним із найважливіших завдань діяльності СНАУ є формування педагогами творчої особистості своїх аспірантів та студентів, створення оптимальних умов для розвитку їх здібностей та обдарувань у процесі пошуково-дослідницької діяльності. Отже, особистість виховує особистість. Такий підхід у роботі дає високі результати. Підтвердженням цього є той факт, що кількість аспірантів та

кандидатів наук щороку зростає.

Приємно відзначити, що студентська наука в більшості навчальних закладів стала невід'ємною складовою навчального процесу. Саме завдяки цьому вищі навчальні заклади Сумської області продовжують виборювати призиви місця на Всеукраїнських студентських олімпіадах та Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт.

За всіх часів і умов науковці Сумщини робили велику та важливу справу заради розвитку науки, науково-технічного прогресу, підвищення добробуту українського народу. Сьогодні ми не підводили підсумок, а вшанували людей, діяльність яких сприяє входженню України у коло наукових лідерів світу. Наша наука має не наздоганяти час, а випереджати його. Розвиток інноваційних структур, стимулювання науково-технічної

та інноваційної діяльності підприємств, установ, підтримка розроблення та впровадження новітніх високих технологій сприяє об'єднанню зусиль працівників освіти, науки, бізнесу і влади на шляху до підвищення ефективності соціально-економічного розвитку нашого регіону і вселяє впевненість, що Сумщина завжди буде в авангарді поступу до якісно нових рубежів науки й освіти.

Лариса Самсоненко

абітурієнт 2009

День відкритих дверей

24 травня в Сумському НАУ відбувся день відкритих дверей. Такі заходи проводяться в нашому університеті щорічно для того, щоб абітурієнти могли поспілкуватися безпосередньо з керівництвом, представниками деканату, студентами, оглянути територію та матеріальну базу.

О 10.00 в аудиторії 327 головного корпусу зібралися абітурієнти, їх батьки, представники ректорату та відповідальні особи СНАУ, декани всіх факультетів.

В ході зустрічі були розкриті всі основні питання, які цікавлять тих, хто хоче вступити до ВНЗ: особливості та умови цього річного вступної кам-

панії, організація навчального процесу в університеті, партнерське співробітництво із закордонними країнами, умови отримання цільових направлень, система студентського життя тощо.

Сподіваємося, що у тих, хто цього травневого дня завітав до СНАУ, бажання вчитися у нашому університеті тільки посилилося, і восени вони вже будуть сидіти в аудиторіях з конспектами, студентським квитком та заліковою книжкою, щасливі від того, що стали студентами одного з найпотужніших вишів Сумщини.

Олена Мовчан

оголошення

До уваги абітурієнтів!

Нагадуємо, що з 29 червня

розпочинається прийом документів для вступу на напрями підготовки Сумського НАУ на денну форму навчання.

Адреса приймальної комісії: м. Суми, вул. Кірова, 160, корпус 2, к. 132.

Тел.: (0542) 78-74-22, 78-74-22 (+126)

захід

Тваринники області провели нараду

27 травня 2009 року в головному управлінні агропромислового розвитку Сумської облдержадміністрації за участю заступника міністра аграрної політики України **А.М. Мірошникова** відбулася нарада з питань тваринництва. Захід був приурочений до Дня тваринника, який святкується в Україні 27 травня. В її роботі взяли участь і науковці Сумського національного аграрного університету - д.с.-г.н. професор **В.І. Ладика**, д.в.н. професор **Т.І. Фотіна**, к.в.н. доцент **А.Г. Улько** та к.в.н. доцент **Ю.Є. Дворська**.

На базі Сумського державного селекційного центру в рамках заходу відбулася також презентація новоствореної лабораторії «Оцінка якості молока», що особливо

зацікавило науковців СНАУ як фахівців у даній галузі.

Створення такої лабораторії дозволить:

- досліджувати молоко за органолептичними, фізико-технологічними властивостями на відповідність вимогам діючих стандартів;
- досліджувати молоко за показниками безпеки - вмістом соматичних клітин, загальним бактеріальним забрудненням, залишковими кількостями ветпрепаратів та токсичних речовин;

- досліджувати якість молока для оцінки щомісячної продуктивності кожної корови стада;

- досліджувати технології виробництва та якість молочної продукції у господарствах всіх форм власності;

- досліджувати молоко за показниками сиропридатності;

- накопичувати інформацію для банку екологічного моніторингу благополуччя України за спектром цих показників.

А нам, пересічним споживачам, залишається сподіватися на те, що діяльність нової лабораторії сприятиме підвищенню якості молочної продукції, яка виробляється на Сумщині і зрештою опиняється на наших з вами столах.

Олена Мовчан

ВИЗНАННЯ

Рейтинг вишів України

Кінець весни-початок літа - складний і відповідальний час для кожного навчального закладу. Це період вступної кампанії, тож не дивно, що саме зараз складаються і публікуються різноманітні рейтинги вишів України - така собі підказка абітурієнтам, які можуть орієнтуватися на наведені дані.

Отже, всеукраїнський рейтинг вишів «Компас», який підготувала компанія СКМ спільно з фондом Рината Ахметова «Розвиток України», побудований на критеріях ринкової затребуваності молодих фахівців та відображає інтереси головних споживачів освітніх послуг - студентів, випускників вишів та роботодавців.

Новим рейтингом «Компас» охоплено 234 вищих навчальних заклади. Важливо, що у цьому році методика збору даних змінилася за рахунок двох критеріїв - «думка експертів» та «співробітництво вишу з роботодавцями». Це дозволило отримати більш об'єктивні дані.

В якості експертів залучалися визнані професіонали від спеціалізованих підприємств. Випускникам пропонувалося дати оцінку своєму та іншим

вишам за такими критеріями: «практична цінність навчання», «досвід трудової діяльності (відсоток випускників, що працюють за спеціальністю; можливість отримати першу роботу за спеціальністю)», «сприяння вишу у працевлаштуванні»,

«задоволеність своїм вишем», «який виш вважаєш найкращим (порадив би другу)». У свою чергу, експерти і роботодавці визначали навчальні заклади, що дають найбільш якісну освіту для роботи в їх компанії.

Кожна відповідь оцінювалася балами, сума яких множилася на коефіцієнт: більший був присвоєний відповідям роботодавців (0,3) та експертів (0,29), менший - випускникам (0,1). Чому така «дискримінація»? Вважається, що випуск-

ники не можуть об'єктивно оцінити якість освіти у своєму та інших вишах, тому більш цінною є все ж таки думка роботодавців та експертів.

За сумою цих даних виводився підсумковий бал, який і визначав місце у рейтингу. При цьому вийшло, що на одне місце припадає по декілька вишів. Це пов'язано з тим, що ці виші отримали схожу кількість балів (наприклад, на першому місці 86 і 85 балів).

Тож новий рейтинг покликаний допомогти випускникам зробити більш свідомий вибір навчального закладу і отримати якісну конкурентоспроможну освіту. Для роботодавців він стане орієнтиром при пошуках кваліфікованих кадрів, а ВНЗ звернуть увагу на свої сильні та слабкі сторони, отримавши додатковий стимул для підвищення якості освіти, яку вони надають.

Сумський національний аграрний університет посів у цьому рейтингу восьме місце, серед вишів аграрного спрямування поступившись тільки Київському НАУ.

За матеріалами газети

«Сьогодні»

від 21 травня 2009 р.

наукове життя

Конференція ветеринарних патологів

Відбулася на базі Сумського НАУ 18-21 травня 2009 року. У роботі конференції взяли участь завідувачі патоморфологічних відділів 18 державних обласних лабораторій ветеринарної медицини, 3 директори цих лабораторій (Донецької, Волинської, Сумської), лікарі ветеринарної медицини сумської області на чолі з начальником Головного управління ветмедицини області Власенком О.А. Державний комітет ветеринарної медицини України представляв Ігнатюк Л.К., державний інститут лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи – Ложкіна О.В.

Партнерами конференції були: ТОВ «Карл Цейс», представництво фірми «Inves» в Україні, представництво фірми «Alltech» в Україні,

Сумський осередок асоціації спеціалістів ветеринарної медицини України, фірма «Biochem».

На пленарному засіданні з привітаннями та доповідями виступили д.вет.н., професор, проректор з наукової роботи Сумського НАУ Фотіна Т.І., Президент ВТВП директор НДІ здоров'я тварин НУБіПУ, член-кореспон-

дент УААН, д.вет.н., професор Мазуркевич А.І., директор науково-навчального інституту тваринництва та ветеринарної медицини СНАУ, д.вет.н., професор Краєвський А.І., інспектор Державного Комітету ветеринарної медицини Ігнатюк Л.К., начальник Головного управління ветмедицини в Сумській області, к.вет.н.,

Власенко О.А., доцент НУБіПУ, віце-президент ВТВП Данілов В.Б., д.вет.н., професор, зав. кафедри Дніпропетровського ДАУ Гаврилін П.М., д.вет.н. професор, зав. кафедри НУБ і ПУ Борисевич Б.В., к.б.н., заступник директора з науки фірми «Biochem» Марченко Ф.С.

Секційні засідання працювали за такими напрямками:

«Проблеми загальної патології» (керівники д.вет.н., член-кореспондент УААН, професор Мазуркевич А.І., д.вет.н. професор Камбур М.Д.);

«Проблеми ветеринарної патоморфології» (керівники д.вет.н. професор Зон Г.А., д.вет.н. професор Борисевич Б.В.);

«Питання структури і функції при заразних хворобах тварин» (д.вет.н. Касич В.Ю., д.вет.н. доцент Коцюмбас Г.І.);

«Пренатальна патологія тварин, патологія органів статевих систем тварин» (д.вет.н., професор Харченко М.І., д.б.н. професор Кошовий В.П., д.вет.н. професор Калиновський Г.М.);

«Наукове забезпечення управління якістю і безпекою

продукції тваринного походження» (д.вет.н. професор Фотіна Т.І., д.вет.н. професор Касянчук В.В.).

За матеріалами представлених доповідей підготовлено три збірники «Вісника Сумського НАУ», серія «Ветеринарна медицина», що є фаховим виданням, зареєстрованим ВАК України загальним обсягом 115 статей.

У прийнятій резолюції V науково-практичної конференції ВТВП висвітлені проблеми та теоретичні питання,

які є актуальними для сучасної ветеринарної патології, вирішення яких може сприяти покращенню діагностики, профілактики та лікування хвороб заразної та незаразної патології, удосконаленню контролю при отриманні якісної та безпечної продукції тваринного походження.

Г.А. Зон,
зав. кафедри вірусології,
патаномії
та хвороб птиці ім.
професора Панікара І.І.

професійне свято

6 червня – День журналіста

6 червня наша країна традиційно відзначає День журналіста. І це свято зовсім не для «вузького кола обмежених людей», адже засоби масової інформації – телебачення, газети, журнали – вже давно стали невід'ємною частиною життя практично кожного з нас.

От і ми – редакція газети «Вісник СНАУ», відчувачи свою причетність до великої справи, щомісячно інформуюмо читачів про найголовніші, найцікавіші події, що відбуваються в університеті, і намагаємося зробити це так, щоб кожен, кому до рук попаде номер «Вісника», мав повну уяву про те, чим живе СНАУ, наскільки це цікавий виш, яке активне наукове та творче життя кипить у ньому.

Ми щиро вдячні всім, хто, співпрацюючи з редакцією, надає матеріали для наших постійних рубрик – «Психологічна консультація», «Аграрний ринок», «Юридична консультація»,

«Наука», «Бібліотека інформуює», «Сторінки історії» та інших. Сподіваємося, що й надалі наша творча співпраця на користь університету буде плідною.

Але, як відомо, досконалість не має меж, і з нового навчального року ми плануємо запровадити нові рубрики, розвивати й покращувати вже існуючі, посилити зворот-

ній зв'язок газети з читачами – тобто робити все для того, щоб наша газета дійсно була кращою з кращих!

Адміністрація університету вітає редакцію газети «Вісник СНАУ» з професійним святом – Днем журналіста та бажає колективу подальших успіхів, цікавих ідей, творчого натхнення!

подія

Ощадбанк відзначив кращих

Загальновідомо, що, для успішного функціонування будь-якого підприємства чи організації перш за все потрібно вдало підібрати команду працівників. Це повинні бути професіонали із сучасними знаннями і постійним прагненням до самовдосконалення, і тоді навіть нестача практичного досвіду не стане на заваді успіху. А надто, коли мова йде про таку відповідальну сферу, якою є наразі робота в банківських установах. Звісно ж, кожен керівник мріє про те, щоб у підпорядкованому йому підприємстві працювали досвідчені фахівці, і навіть ті, що приходять працювати буквально зі студентської лави, були вже обізнаними у найсучасніших технологіях. А мудрий керівник не просто мріє, він крок за кроком втілює свою мрію в життя, як от, наприклад, начальник Сумського обласного управління Ощадбанку України **Олег Володимирович Радченко**.

Протягом весняного семестру 2008-2009

навчального року він, як визнаний фахівець своєї справи, особисто викладав студентам IV курсу факультету економіки й підприємництва спецкурс «Банківський маркетинг». Прослухали курс з дисципліни та успішно склали залік 127 студентів спеціальностей «Маркетинг» та «Фінанси і кредит».

А 20 травня 2009 року Олег Володимирович у присутності декана факультету **О.Г. Жмайлової** та заступника декана **Т.В. Устік** вручив найуспішнішим студентам **Рижий Людмилі, Сліпченко Оксані** та

Риківій Лілії сертифікати, які одночасно є рекомендацією начальника Сумського обласного управління Ощадбанку. А це, погодьтеся, вже серйозний аргумент при подальшому працевлаштуванні у регіональних відділеннях Ощадбанку.

Також студенти, що найкраще проявили себе під час навчання, отримали в дарунок диск з дисципліни «Банківський маркетинг».

Як зазначає О.В. Радченко, він задоволений результатами співпраці з нашим університетом і вважає її корисною для обох сторін. У свою чергу, керівництво факультету вважає дисципліну «Банківський маркетинг» вкрай актуальною для своїх студентів і сподівається на подальше тісне взаємовигідне співробітництво з Ощадбанком у цьому напрямку.

Олена Мовчан

захід

Науковці-ветеринари обмінялися досвідом

14-15 травня на базі факультету ветеринарної медицини Сумського НАУ відбулося засідання науково-методичної комісії.

Відкрив засідання ректор СНАУ д.с.-г.н. професор Ладика В.І. На порядку денний було винесено декілька питань, але

основне – розробка та впровадження галузевого стандарту освіти ОКР «Бакалавр» напряму «Ветеринарна медицина».

Головуючим на засіданні НМК був академік УААН Цвіліховський М.І., представник від УААН – академік-секретар, член-кореспондент Рубленко М.В.,

науково-методичний центр представляв доцент Костюк В.К. Крім зазначених вище вчених, у роботі НМК взяли участь декани факультетів ветеринарної медицини українських вишів, кожен з яких висловив свої зауваження та пропозиції з питань, що розглядалися.

Робота велася конструктивно, злагоджено, в рамках регламенту. Після закінчення роботи НМК всі члени засідання оглянули матеріально-технічну базу факультету ветеринарної медицини, територію університету, відвідали державний селекційний центр, оглянули видатні місця Сумщини.

Олександр Нечипоренко,
декан ФВМ

фестиваль

До Враці прийшла «Весна»

Напевне, кожному, хто хоч трохи знайомий з життям СНАУ, відомо, що наші колективи художньої самодіяльності – одні з найкращих на Сумщині, постійно посідають призові місця на різних конкурсах. І це незважаючи на те, що ми все ж таки не інститут культури, та й прізвище нашого ректора зовсім не Поплавський... Навіть на IV міжнародному фестивалі «Врачанська весна - 2009», який нещодавно пройшов у болгарському місті-побратимі Враца, учасниками від України стали сумчани - народний ансамбль народного танцю «Весна» Сумського національного аграрного університету (керівник **Ольга Гетьманенко**) та вокальний ансамбль «Авів» єврейського благодійного центру «Хесед Хаїм» (керівник **Єлизавета Шерстюк**).

Наші артисти не загубилися серед інших талантів – фольклорних колективів з Македонії, Греції, Італії, Болгарії, Росії, і достойно представили рідну країну. Як зазначають самі учасники фестивалю, українську культуру люблять і розуміють в усьому світі, і їх виступи зустрічали бурхливими оплесками і щирим захопленням.

А на зустрічі за круглим столом з мером міста Враца паном **І. Младеновим** наша делегація була відзначена цінними пода-

рунками та дипломом фестивалю.

Родзинкою програми стало обрання красуні фестивалю – «Міс Врачанська весна», якою стала наша аспірантка, танцюристка, співачка, гордість СНАУ - **Тетяна Турова**. Та ми, чесно, кажучи, й не здивовані зовсім, адже наша українська краса споконвіку славилася у світі!

Фестивальні дні пролетіли дуже швидко, але на згадку про прекрасну гостинню Болгарію учасникам фестивалю залишаються приємні спогади та незабутні враження. А ще – нові ідеї, творче натхнення і мрії про майбутні подорожі...

Олена Мовчан

юридична консультація

Лабораторія практичного права консультує: **Визнання батьківства**

Дати початок життя — це дуже важливо, але бути далі тою, котра підтримує життя — це друга велика відповідальність. Вони між собою є дуже пов'язані і не можуть бути одна без одної.
Омельченко В.

Сьогодні і психологи, й педагоги в унісон стверджують, що справжнє батьківство починається задовго до народження дитини.

Батьківство — це комплекс соціальних, психологічних, медичних та інших умов, що дозволяють родині виховати певну кількість дітей.

Визнання батьківства може бути за рішенням суду, а також за власним бажанням, коли особа визнає факт свого батьківства.

Визнання батьківства за рішенням суду. За відсутності спільної заяви жінки та чоловіка, які не перебувають у шлюбі між собою, чи особистої заяви чоловіка, який не перебуває у шлюбі з матір'ю дитини, але вважає себе батьком дитини, батьківство щодо дитини, яка народилася, може бути визнане за рішенням суду. Відповідно до п.3 ст. 128 СК України позов про визнання батьківства може бути пред'явлений:

- матір'ю дитини;
- опікуном дитини;
- піклувальником дитини;
- особою, яка утримує та виховує дитину;
- самою дитиною, якщо вона досягла повноліття;
- особою, яка вважає себе батьком дитини.

Згідно зі ст. 128 СК України, яка закріплює положення, відповідно до якого підставою для визнання батьківства є будь-які відомості, що засвідчують походження дитини від певної особи, зібрані відповідно до вимог ЦК України. Таким чином, походження дитини встановлю-

ється судом з урахуванням усіх обставин. При цьому можуть застосовуватися будь-які засоби доказування, передбачені цивільним процесуальним законодавством: пояснення сторін та третіх осіб, показання свідків, письмові докази, речові докази, висновок експерта. В основу рішення суду не можуть бути покладені лише докази, отримані з порушенням закону, які не мають юридичної сили.

Як докази для встановлення батьківства в суді можуть бути досліджені листи, телеграми відповідача, в яких він повідомляє про можливість народження чи народження його дитини певною жінкою; заява відповідача за місцем роботи про надання йому відпустки у зв'язку з народженням дитини; показання свідків про виявлення відповідачем турботи про дитину та її матір, обрання імені дитини тощо.

Очевидно, що при підготовці справ про встановлення батьківства до судового розгляду і під час їх розгляду суд вправі в урахуванням думки сторін і обставин справи призначити експертизу (біологічну, гінекологічну, урологічну, щоб з більшою достовірністю встановити батьківство), а відповідач, у свою чергу, може посилатися на факти, заперечуючи презумпцію його батьківства. В останній час набуває поширення експертиза -генна дактилоскопія, висновок якої дає майже 100% відповідь, чи є дана особа батьком (матір'ю) дитини, чи ні.

Висновок експертизи у справі про народження дитини, в тому числі експертизи, прове-

деної методом генної дактилоскопії, повинен бути оцінений судом у сукупності з іншими доказами у справі.

Позов про визнання батьківства приймається судом, якщо запис про батька дитини у Книзі реєстрації народжень вчинено відповідно до ч. 1 ст. 135 СК України.

Таким чином, можна визначити, що **Умовами визнання батьківства за рішенням суду є відсутність:**

- зареєстрованого шлюбу між батьками дитини на момент її народження;
- спільної заяви жінки та чоловіка, які не перебувають у шлюбі між собою;
- особистої заяви чоловіка про визнання себе батьком дитини.

Від визнання батьківства за рішенням суду слід відрізнити встановлення факту батьківства за рішенням суду (ст. 130 СК України). Останнє можливе у разі

смерті чоловіка, який перебував у шлюбі з матір'ю дитини. За необхідності факт його батьківства може бути встановлений рішенням суду. Заява про встановлення факту батьківства може бути подана матір'ю, опікуном, піклувальником дитини, особою, яка утримує та виховує дитину, а також самою дитиною, яка досягла повноліття.

Якщо відповідач у судовому засіданні висловив згоду подати заяву про встановлення ним батьківства до органів РАДСу, суд має право

відкласти справу на визначений строк.

Визнання факту батьківства за власним бажанням.

Особа, яка вважає себе батьком дитини, має право пред'явити позов до особи, яка зареєстрована батьком дитини, про визнання свого батьківства (ст. 129 СК). Що стосується актового запису про батька, в якому записана особа, яка не є батьком дитини, існують такі варіанти:

1. Внести зміни в актовий запис про батька;
2. Анулювати актовий запис про батька;
3. Згідно з абз. 2 п. 6 Постанови Пленуму ВСУ № 3 від 15.05.2006 р., виключити відомості про особу, як батька, з актового запису про народження дитини.

Якщо заява про визнання батьківства не може бути подана особисто, вона може бути подана через представника або надіслана.

Пам'ятайте, що понад усі матеріальні блага дитина потребує вашої уваги, розуміння і любові.

Будемо раді дати Вам відповіді на запитання правового характеру, які для Вас є актуальними.

Звертайтеся за допомогою до Лабораторії практичного права юридичного факультету СНАУ.

Ми знаходимося в головному корпусі, аудиторія 01.

Тел. 78-76-42

e-mail: snaujurklinika@mail.ru

www.lawlab.nm.ru

Консультували студентки 4 курсу
БЮР 0802 В. Ященко та І. Петенко

наука

Аграрний форум-2009

15-18 червня 2009 року в Сумському національному аграрному університеті пройшла міжнародна науково-практична конференція молодих вчених "Аграрний форум – 2009", організаторами якої виступила Рада молодих вчених СНАУ.

Метою конференції є вдосконалення та розвиток міжнародного співробітництва молодих вчених і практиків в аграрному секторі. Основними науковими проблемами, які були підняті на аграрному форумі, є: новітні технології виробництва й переробки продукції тваринництва; сучасні проблеми вирощування й переробки продукції рослинництва; досягнення й перспективи розвитку ветеринарної медицини; актуальні питання економіки й менеджменту на сучасному етапі; техніка й технології XXI сторіччя; соціокультурні й політико-правові аспекти розвитку села; перспективи розвитку садово-паркового господарства.

Учассть у конференції взяли 180 молодих науковців з понад 40 вищих навчальних закладів та науково-дослідних установ Національної Академії наук України. Крім того, широким є міжнародне представництво форуму: це науковці Азербайджанської сільськогосподарської академії (А з е р б а й д ж а н), Кемеровського інституту харчових технологій, Курської державної сільськогосподарської академії імені І.І. Іванова, Курського державного технічного університету (Російська Федерація), Євразійського національного університету ім. Л.М. Гумільова (Казахстан), Білоруського державного економічного університету (Білорусь), Варшавського університету природничих наук (Польща).

Конференція проходила у пленарному та секційному режимах. Для участі у пленарному засіданні були запрошені провідні науковці

практики області, зокрема **Черненко Петро Олексійович** к.с.-г.н., директор державного підприємства «Дослідне господарство «Агрофірма «Надія» Сумського інституту АПВ УААН, депутат Сумської обласної ради; **Іванніков Олексій Олександрович** к.вет.н., директор Сумського державного селекційного центру; **Панченко Сергій Михайлович** к.б.н., доцент, науковий співробітник НПП "Деснянсько-Старогутський".

Крім того, молоді науковці працювали у п'ятих секціях, які очолювали провідні вчені Сумського національного університету **Фотіна Тетяна Іванівна** д.в.н. професор, завідувач кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогігієни та якості і безпеки продуктів тваринництва, про-ректор з наукової роботи; **Михайлова Любов Іванівна** д.е.н. професор, завідувач кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції; **Хмельничий Леонтій Михайлович** д.с.-г.н., завідувач кафедри селекції та розведення сільськогосподарських тварин; **Тарельнік В'ячеслав Борисович** д.т.н. професор, завідувач кафедри технічного сервісу; **Троценко Володимир Іванович** к.б.н. доцент, завідувач кафедри рослинництва; **Мельник Тетяна Іванівна** к.б.н. доцент, завідувач кафедри садово-паркового та лісового господарства.

За результатами роботи планується підготувати конкретні практичні рекомендації, які будуть використані при розробці пропозицій та аналітичних записок для відповідних профільних комітетів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, місцевих органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Юрій Данько,
голова ради молодих вчених СНАУ

форум

Лідери АПК XXI століття

Доброю традицією наприкінці травня стало збирання лідерів молодіжного руху, еліту навчальних закладів Міністерства аграрної політики України в одну сім'ю на зліт іменних стипендіатів та відмінників навчання «Лідери АПК XXI століття». Цьогорічний одинадцятий зліт гостинно приймала Одещина на базі Одеського аграрного університету. Південна природа, яскраве сонечко, тепле море, посмішки одеситів – це перше, що побачила сумська делегація, переступивши поріг молодіжного центру «Молода гвардія».

Програма зльоту була насиченою та цікавою. Зліт був урочисто відкритий його засновником, заступником Міністра аграрної політики України **Сергієм Мельником**. Він побажав усім учасникам натхнення, удачі, творчих успіхів. Право підняти прапор було надано кращим студентам України, у тому числі студентці СНАУ **Ксенії Блюмській**. Зачитувалися вітальні телеграми від Президента України, прем'єр-міністра та голови Верховної Ради.

На урочистостях відкриття зльоту були підведені підсумки Всеукраїнського інтелектуального конкурсу «Студент року 2009». Переможці отримали іменні годинники та дипломи від Міністра аграрної політики України. Цінними подарунками були нагороджені гордість нашого вишу **Ігор Бульченко** та одна з кращих студенток Глухівського коледжу СНАУ **Вікторія Грибнева**.

Актуальною і не менш насиченою була робота круглих столів по секціях: «Студентська аграрна молодь в Україні: сучасний вимір», «Болонський процес у вищій школі України: погляд студентів», «Освіта та кар'єра: дійсність та вимоги», «Рослинництво XXI століття», «Тваринництво XXI століття», «Сучасні проблеми землеустрою», «Шляхи підвищення ефективності використання та ремонту сільськогосподарської техніки», «Криза в аграрному секторі економіки: стан і шляхи подолання», «Студентське самоврядування: невід'ємна складова демократизації навчально-виховного процесу, формування лідерів».

Водночас з роботою круглих столів відбувалося засідання об'єднаної студентської ради ВНЗ III-IV рівнів акредитації та об'єднаної студентської ради ВНЗ I-II рівнів акредитації, які попрацювали дуже плідно, обговорюючи нагальні проблеми студентства.

Звісно, студенти – завжди студенти: тож ми не тільки плідно працювали, а й гуляли містом від старого Дюка до Приморського бульвару, Дерibasівською, до морвокзалу, міським парком, а фонтан квітів та оперний театр залишилися у серці кожного.

Закриття зльоту було таким же урочистим, як і відкриття – воно було певним збором урожаю, підведенням підсумків, і, звісно, було дуже приємно, що однією з найбільш відзначених областей була саме Сумська: Почесною грамотою за організацію і розвиток молодіжного руху фахівців-аграріїв була нагороджена **Юлія Бадуліна**; Подякою міністра – студентка коледжу СНАУ **Анна Шуляк** та студент Глухівського коледжу СНАУ **Сергій Журба**; Грамотами за активну і плідну участь у роботі круглих столів нагороджені **Анна Шуляк, Євген Бабенко, Олена Хоменко та Ірина Ліферова**.

Так приємно бути молодим та відчувати себе часткою студентської молоді, часткою СНАУ, часткою своєї прекрасної Батьківщини!

PS. Хотілося б висловити подяку організаторам зльоту: Міністерству аграрної політики України, Одеському аграрному університету, ректору СНАУ **В.І. Ладичі**, кожному з директорів коледжів за те, що вони, не дивлячись ні на які складні фінансові умови, знайшли можливість зібрати нас усіх на цей форум інтелектуальної та небайдужої студентської молоді.

Зі щирими словами подяки хочеться звернутися до проректора з виховної роботи **Л.В. Бондарчук** і начальника відділу виховної та культурної роботи **О.В. Мусієнко** за організацію нашого перебування в Одесі.

Всім учасникам зльоту і взагалі студентству хочеться побажати творчого натхнення, успіхів у навчанні, життєвої активності і не забувайте, що ми – студенти-аграрії! За нами – майбутнє!

Юлія Бадуліна,
голова об'єднаної
студентської ради
ВНЗ I-II рівнів акредитації

Ріпак в Україні та світі

Вирощування ріпаку є ризикованою діяльністю через вимогливість цієї культури до природних та кліматичних умов. Але це в якійсь мірі компенсується відсутністю проблем зі збутом готової продукції. На ріпак впродовж останніх років існує постійний попит, підкріплений приривками для аграріїв цінами. Це не просто збіг обставин, а реальне відображення сучасних тенденцій розвитку як світового, так і вітчизняного аграрних ринків. Із зростанням цін на енергоносії ріпак зайняв провідне місце серед сільськогосподарських культур, які є сировиною для виробництва біоенергії, зокрема біодизелю. Ріпакова олія посідає третю сходинку у світовому споживанні, поступаючись лише пальмовій та соевій. До того ж, за рахунок зменшення вмісту в нових сортах глікозидів та ерукової кислоти ріпак є джерелом протеїну, вкрай необхідного для успішного розвитку тваринництва.

Підсумки виробництва та споживання

Ріпак є другою на Україні олійною культурою за площею посіву та валовим виробництвом, поступаючись лише соняшнику. За підсумками 2008 року було зібрано понад 2,8 млн. т, що майже втричі перевищувало показники попереднього року. Цього вдалося досягти за рахунок збільшення площі з 800 тис. га у 2007 році до 1,4 млн. га у 2008 році та підвищення урожайності відповідно з

13,1 до 20,8 ц/га. Збільшення виробництва ріпаку дало можливість з урахуванням перехідних залишків на рівні 11 тис. т та імпорту - 4,6 тис. т забезпечити загальну пропозицію внутрішнього ринку на рівні 2,9 млн. т. Ріпак є експортно орієнтованим товаром, тому питома вага його внутрішнього споживання є незначною. У 2008/09 маркетинговому році (м. р.) очікується використати на потреби країни лише 203 тис. т ріпаку, що складе 7% від загальної пропозиції. З них на переробні підприємства надійде близько 158 тис. т, для формування насінневого фонду - 18 тис. т, можливі втрати передбачаються на рівні 27 тис. т.

Основним споживачами ріпаку є експортери продукції. У поточному сезоні прогнозується експортувати 2,6 млн. т, з яких 2,4 млн. т на кінець грудня 2008 року вже було продано. Збільшаться також перехідні залишки. На кінець сезону вони складуть 86 тис. т, що більше від попередніх у 7,8 рази.

Перевагами ріпаку в порівнянні з іншими сільськогосподарськими культурами є стабільний попит на нього, що прослідковується впродовж останніх років та відзначається високим рівнем закупівельних цін. Якщо на початку 2008/09 м. р. майже на всі види зерна та соняшнику спостерігалася значне зниження цін, то цього не відбулося на ринку ріпаку. У серпні-вересні ціна на продовольчий ріпак складала

2200-2300 грн/т, на технічний - 2100-2200 грн/т. Впродовж нинішнього сезону ціни на ріпак не опускалися нижче 1900 грн/т, але досягали 2800 грн/т. Тож при середніх витратах 3200-3500 грн. на 1 га рівень рентабельності ріпаку складе від 30 і вище відсотків, що відноситься його до найбільш прибуткових культур в нинішньому сезоні.

Світовий ринок

Світове аграрне виробництво щороку збільшує площі під вирощування ріпаку. Якщо під урожай 1996 року було відведено 21,9 млн. га, то в 2008 - понад 30 млн. га, що разом із зростанням урожайності забезпечує стабільне збільшення світового виробництва.

За очікуваними даними Міністерства сільського господарства США (USDA), світове виробництво ріпаку у 2008/09 м. р. складе

57,6 млн. тонн, що більше у порівнянні з минулим сезоном на 19,2%. Найбільший вплив на зростання світового виробництва здійснили Канада, яка збільшила виробництво у порівнянні з минулим періодом на 3,1 млн. тонн, або 32,2%, та Індія - на 1,6 млн. т, або 28,4%.

Збільшення виробництва та споживання ріпаку призведе до підвищення світової торгівельної активності. Нині ріпак займає понад 12% у світовій структурі експорту олійних культур, поступаючись лише соєвим бобам. При цьому, обсяги світового експорту складатимуть 11,1 млн. тонн, що більше на 35,2% у порівнянні з попереднім сезоном.

Перспективи нового врожаю

Згідно з даними Держкомстату України, площі посіву озимого ріпаку під урожай 2009 року перевищили 1,4 млн. га проти 1,6 млн. га під урожай 2008 року. За результатами обстежень посівів озимого ріпаку, оприлюдненими Мінагрополітики України, в доброму та задовільному стані знаходиться 66,2% площ, є слабкими та зрідженими - 16,3%, загинули - 17,5%.

За попередніми прогнозами, валовий збір ріпаку в поточному році складе 2,06 млн. т, що на 810 тис. т, або 28,2% менше в порівнянні з 2008 роком. Озимого ріпаку прогнозується зібрати - 1,9 млн. т (2,8 млн. т в 2008 році), ярого - 155 тис. т (62 тис. т в 2008 році).

За прогнозами Міністерства сільськогосподарства США (USDA), у 2009/10 м.р. світове виробництво ріпаку знизиться на 1,6 млн. т або 2,7%, на що вплине зменшення виробництва ріпаку в Канаді. Це негативно позначиться на обсягах світової торгівлі. Прогнозується, що експорт ріпаку буде меншим на 7,3%, що має стимулювати зростання цін. На провідних світових біржах ціни ф'ючерсних торгів на ріпак вже почали зростати, тож будемо сподіватися, що з нового сезону вітчизняні аграрії отримають гідну ціну за вирощений врожай.

Олександр Маслак,
керівник центру стратегічних досліджень АПК CHAU

Студентська практика потрібна ... роботодавцям

Всім відомо, що студентське життя не обмежується лекціями. Для закріплення отриманих знань необхідні якісні практичні навички. У сучасній ситуації, коли влаштуватися на роботу випускникові без досвіду непросто, виробнича практика набуває для студентів особливого значення. Вона є невід'ємною частиною навчального процесу в будь-якому виші. Її мета - максимально наблизити студента до виробництва та навчити застосовувати отримані на заняттях знання. Для цього виробнича практика повинна бути достатньою за часом (не менше місяця і, бажано, повний робочий день) і змістовною. Зрозуміло, будь-який студент мріє про таку практику, яка була б комфортною та необтяжливою. Але, як правило, неробство і успішність - речі несумісні, а тому нашому студенту доведеться вибрати між відпочинком, гарною оцінкою за звіт або цінним досвідом праці у сучасному господарстві.

Доведено, що студентська практика - школа особлива. Але не всяка. Одна справа, скажімо, коли студент агровишу проходить її в занедбаному та слабкому господарстві, що ледве зводить кінці з кінцями, інша - в сучасному, високорозвинутому. У першому випадку можна навчитися лише тому, як не треба господарювати на землі, в іншому - на ділі освоїти передову технологію і культуру виробництва. Сумський національний аграрний університет завжди ставив пріоритетом питання практичної підготовки та подальшого працевлаштування своїх студентів. І вітшно, що CHAU завжди знаходив і ефективно використовував в цьому плані можливості тісного співробіт-

ництва з кращими господарствами Сумської області. Так, нещодавно у ТОВ "Хоружівка", що у с. Хоружівка Недригайлівського району, на батьківщині Президента України був створений Регіональний навчально-практичний центр, який став гарною базою для професійного вдосконалення наших студентів та перетворення їх на справжніх фахівців. А ось наскільки зацікавлені працевлаштувати в тому, щоб брати на тимчасову роботу молоді, яка вчиться? Чи не нанесе збитку передчасне працевлаштування теоретичній підготовці студентів? Який розумний баланс між навчанням і роботою? Ці питання обговорювалися на захисті звітів з навчально-виробничої практики студентів CHAU у квітні цього року. Ця подія пройшла у присутності всіх головних осіб навчально-виробничого процесу - Володимира Ладика - ректора CHAU, Валерія Жмайлова - проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи, деканів факультетів, директора та головних спеціалістів ТОВ "Хоружівка" і, звичайно ж, самих студентів. Студенти захищали свої звіти, розповідаючи про отриманий досвід та враження, завдання програми практики, робили аналіз виконання цих завдань та отриманих навичок.

Основною метою захисту звітів про практику стало обговорення і аналіз проблем, пов'язаних з проходженням практики, в контексті майбутньої спеціальності кожного студента, узгодження терміну проходження практики, координації праці між студентами і їх керівниками, досвідом вирішення різних виробничих ситуацій на практиці. Висновком стало усвідомлення необхідності і першорядної ваги практики для студентів протягом їх

навчання у виші. Ректор CHAU Володимир Ладика підкреслив, що завдання університету - не тільки створення виробничого полігону для наших студентів, а й бажання бути необхідними та корисними партнерами для працівників господарства. Також піднімалися питання терміну проведення практики, що зазвичай встановлюються університетом з урахуванням теоретичної підготовки студентів та можливостей навчально-виробничої бази з урахуванням потреб господарства на кожному пору року та видів діяльності і спеціалізації. Адже навчальна й виробнича практики повинні здійснюватися безперервним циклом чи шляхом чергування з теоретичними заняттями по днях або тижнях за умови забезпечення зв'язку між теоретичним навчанням і змістом практики. Куратори ТОВ "Хоружівка" готові ділитися знаннями та досвідом, яких студент не знайде ні в одному підручнику, і навіть надавати технічні засоби для проходження практики.

Мені взагалі не подобається слово «практика» відносно студентської професійної діяльності. Я вважаю, що краще називати це тимчасовою роботою на неповний робочий день. Причому в такій формі зайнятості молоді зацікавлені як виші, так і роботодавці, що одержують можливість відібрати найбільш перспективні кадри й закріпити їх у себе. Занурюючись в нюанси конкретної спеціальності на робочому місці, студент протягом двох-трьох років «прикипає»

до певного підприємства. Нерідко, закінчивши навчання, він йде на підвищення - і це, зрозуміло, утримує його від пошуку іншої роботи. Ось і статистика підтверджує: випускники вишів, що влаштовуються працювати на те ж підприємство, де вони проходили університетську практику, закріплюються на своєму першому робочому місці в два рази частіше, ніж їх ровесники, які ще не мають досвіду роботи за фахом. І на такому виробничому вирішується проблема підготовки майбутніх керівників. Багато вишів успішно вирішують задачу професійного навчання, проте селекцією лідерів абсолютною не займаються, хоча в умовах ринку надзвичайно важливо з юнацьких років відбирати і готувати організаторів власної справи. В умовах «живого» виробництва це зробити досить легко - лідери проявляють себе одразу. Володимир Ладика неодноразово наголошував на важливості цієї справи.

Розрахунок такої співпраці нашого університету та ТОВ "Хоружівка" йде на те, що CHAU зможе запропонувати сільському господарству країни фахівців нового типу, які впровадять сучасні технології з метою отримання екологічно чистої продукції, що має великий попит на ринках Європи. А аграрний сектор отримає висококласних спеціалістів, які добре розуміються на проблемах сучасного сільського господарства і вдало їх вирішують.

Лариса Самсоненко

брейн-ринг

Українські інтелектуали в Сумському НАУ

1-3 травня в студентському клубі СНАУ проходила запекла боротьба за першість у Всеукраїнському чемпіонаті з брейн-рингу. Багато нових та досить відомих в Україні команд з різних областей приїхали позмагатися у стінах нашого університету. Організаторами даного заходу були: Ліга Українських клубів інтелектуальних ігор, Сумський національний аграрний університет (відділ виховної і культурної роботи СНАУ, студентське наукове товариство СНАУ), Сумська міська дитячо-юнацька громадська організація «Інтелект-клуб», Сумський палац дітей та юнацтва. Головою оргкомітету була Галина Боровик, до складу оргкомітету увійшли: Оксана Мусієнко, Олег Негреба, Денис Смоленніков, Анатолій Калініченко, Олена Ємельяненко, Олександр Химченко, Марина Складар, Шутько Артем. Редакторську групу очолювали Дмитро Башук та Леонід Климович. Апеліційне журі: Володимир Боровик, Ігор Флору. І поважним гостем був куратор ЧУБР прав-

ліній ЛУК ведучий гри Дмитро Башук. Наполеглива підготовка до заходу дала свої результати. Команди не змусили інших довго чекати, і одразу після їх реєстрації відбулось жеребкування й офіційне відкриття турніру з привітальним словом координатора даного проекту Дмитра Башука, про- ректора з науково-педагогічної та виховної роботи СНАУ Бондарчук Лариси Володимирівни, і почались тренувальні ігри. Серед присутніх можна були такі команди: «End Spiel» (Суми), «PS.» (НДУ, Дніпропетровськ), «Аборигени» (Одеса), «Асгард-ЧГУ» (Миколаїв), «Атлантида.ІА» (Кіровоград), «Брысь» (Київ), «Вырезано цензурой» (Ніжин), «Дальше некуда» (Київ), «Західний полюс» (Тернопіль), «Ігри разума» (Кременчук), «Катана Оккама» (Київ), «Коллектив» (Кременчук), «Комары Полесья» (Житомир), «КРЕДО-Укрвоєнкуорт» (Сімферополь), «Мавзолей им. В.И. Ленина»

(Запоріжжя), «Манія Величия» (Запоріжжя), «Мізер» (Тернопіль), «Мозговий штурм» (Маріуполь), «Ништяки» (Запоріжжя), «Ня» (Луганськ), «Остров Сокровищ» (Маріуполь), «От Винта-Zodiak» (Харків), «От Винта-Фаренгейт» (Харків), «Первая столица» (Харків), «Примато-Бандерлоги» (Дніпропетровськ), «Проект Геркулес» (Кіровоградська обл.), «СБ» (Сімферополь), «СК Средиземья» (Миколаїв), «Славяне» (Дніпропетровськ), «Сливки-Форс-Мажор» (Харків), «Торпедный отсек» (Донецьк), «XXX век» (Луганськ), «Элефант» (Дніпропетровськ), «ЭПТ» (Харків). За результатами гри місця розподілились таким чином:

- 1 місце - «Примато-Бандерлоги» (Дніпропетровськ)
- 2 місце - «Асгард-ЧГУ» (Миколаїв)
- 3 місце - «Сливки-Форс-Мажор» (Харків).

Чемпіонат проходив в декілька етапів, усі змагання протоколювались і вивішувались на дошку для перегляду. 3 травня відбулись ігри плей-оф, закриття турніру і нагородження переможців.

Шутько Артем,
голова студентського
інформаційного центру СНАУ

музей СНАУ

Хто не знає свого минулого, той не вартий майбутнього

Під цим девізом працює музей історії СНАУ, який 15 травня 2009 року відсвяткував свою другу річницю. Рік тому наш музей брав участь в огляді-конкурсі серед громадських музеїв «Свята спадщина». У номінації «Вищий навчальний заклад II-IV рівнів акредитації» музей посів 4 місце серед 10-ти, залучивши позаду музеї СумДПУ, Глухівського ДПУ. А в цьому році музей отримав свідоцтво про реєстрацію при управлінні освіти й науки Сумської ОДА.

Близько 2 тисяч відвідувачів побувало в музеї, тут проведено більше 80 кураторських годин, у «Книзі відгуків та побажань» зроблено близько 300 записів студентами, викладачами, батьками наших студентів, школярів та абітурієнтів, а також гостями СНАУ.

У музеї проводяться зустрічі з випускниками різних років, екскурсії для учнів та вчителів міста й області, для гостей СНАУ.

Велику увагу музею приділяє настоятель храму св. Валентини ієрей Олексій Радівілов. Ним передані в дар музею ікони св. Мучениці Валентини Іверської, Іверська ікона Богородиці, історичний словник про колишніх письменників духовного чину греко-російської церкви, касети й журнали духовного змісту.

У музеї можна знайти матеріали не тільки про історію нашого вишу, а й познайомитися з минулим і сьогоденням м. Суми, видатними людьми, чие життя пов'язане з Сумщиною (Г. Кондратьєв – засновник м. Суми), про перебування на Сумщині Петра І, П.І. Чайковського, А.П. Чехова, можна дізнатися про історію козацьких і гусарських полків, а також матеріали про голодомор 1932-33 р.р. – гірку пам'ять України.

Оскільки наш університет має широкі зв'язки з сусідньою Польщею, нам було приємно отримати в дарунок альманах, присвячений 50-річчю організованого суспільного життя українців у Польщі.

У даний час кафедри, відділи СНАУ проводять значну пошукову роботу, працюють над мемуарами, щоб у майбутньому відтворити літопис нашого СНАУ.

Минуло всього 2 роки, а

музей вже відчуває гостру потребу у розширенні його площі, у придбанні сучасної аудіо- та відеотехніки.

Я звертаюсь до всіх, кому не байдуже історія СНАУ: давайте зробимо наш музей ще більш насиченим, цікавим, красивим! Серед експонатів можуть бути монографії, щоденники, записні книжки наших вчених, студентські конспекти, фото- та відеодокументи і матеріали, сувеніри із закордонних практик та подорожей, спортивні грамоти й медалі, дипломи й авторські свідоцтва, випускні фотоальбоми та інше.

Ласкаво просимо до нашого музею!

Г.П. Василенко,
зав. музею історії СНАУ

Присвячується другій річниці музею СНАУ

Музей! Тобі минув лиш другий рік,
Та, незважаючи на вік,
Ти так багато розповів
І показати всім зумів

Сторінки нашого життя –
Минулого і майбуття.
І експозиції прекрасні –
Такі далекі і сучасні!

Все показав і розповів,
Екскурсію в життя провів.
Згадав усіх, хто працював
Навчався, вчив і керував!

Славні роки прожили ми
Й нелегкі моменти.
Чого тільки не зазнали
Всі наші студенти!

І вчилися, й будували,
І дітей родили
Але завжди альма-матір
Гаряче любили!

А які ж викладачі
У нас працювали!
Світло знань й серця свої
Студентам віддавали!

Музей! Ти юністю живеш
І першими випускниками.
Як своїх рідних, завжди ти їх ждеш,
Хоча не всі вони сьогодні з нами.

Імениннику цієї славетної дати
Найкращого сьогодення
хочу побажати
А директору музею –
цій прекрасній жінці –
Щастя срібнее відерце
по самій вінці!

Н.П. Лисенко,
начальник методичного відділу

симпозіум

Майстри електронної мікроскопії

З 31 травня по 3 червня у відомому російському «наукограді» - м.Черноголовці Московської області відбувся симпозіум з розстановки електронної мікроскопії та методів дослідження твердих тіл (РЕМ-2009). Чудову нагоду поспілкуватися з провідними вченими близького зарубіжжя, поділитися досвідом та ознайомитися з найновішими світовими науковими досягненнями в області електронної мікроскопії мали молоді вчені нашого університету - старший науковий співробітник лабораторії електронної мікроскопії **Дудченко В.Д.** та аспірант **Олійник І.О.** Особливе зацікавлення виклика-

ли представлені на симпозіумі дослідження в області біології, медицини, матеріалознавства, захисту рослин, ґрунтознавства та мікробіології. Маємо надію, що отриманий досвід стане у нагоді вченим нашого університету, зацікавленим у використанні найновітніших технологій у своїх дослідженнях.

ОПТИМІСТИЧНО

Радійте, люди, літо буде...

Ось і прийшло довгоочікуване літо. Літо, якого у нас завжди так чекають. Ще б пак – спробуй, переживи півроку зими і ще весну, незрозуміло на що схожу! Тут кожному літа закортить... Проте літо – воно у кожного своє. Наприклад, у випускників після 11 класу літа практично не буває. Комуś відпустку тільки взимку дають. А хтось – студент, і початок літа у нього асоціюється перш за все із сесією. Тільки студентська братія знає, як це важко, коли на вулиці щебечуть пташки, своїм щебетом проникаючи прямо в душу, коли сидиш вночі за підручником, а у віконце світить місяць, і теплі подихи легкого вітерця, такого схожого на південний, так і манять кинути все, вибігти на вулицю і просто ловити кайф від життя.

Всі думають, що студенти – вже цілком дорослі люди, дядечки й тітоньки, які розуміють, що вчитися потрібно по декількох десятках об'єктивних причин, що до іспитів потрібно готуватися, і що в заліковий тиждень неодмінно треба з'являтися на парах. Воно-то й так... Більшість студентів – повнолітні, такі, що знають собі ціну, люди, котрі розуміють, що знання – це скарб, який ніколи не тягне.

Але насправді, в душі, студенти – інші. Вони маленькі діти, яким хочеться гуляти! І в цей важкий сесійний період студенти прямо таки розриваються між навчанням і радістю. Йдеш з друзями до клубу, до кафе або просто погуляти – добре, весело, погода чудова, не вистачає тільки солоного моря і жаркого південного сонця. А десь в підсвідомості сидять думки про те, що з семи заліків поставлені тільки два, що іспити в цьому

семестрі страшно складні, і у тебе немає не те що відповідей на білети, але й навіть самих білетів, а до речі, скільки їх, білетів?... І скільки взагалі іспитів?... І ось ці самі «негарні» думки досить серйозно затьмарюють студентське буття у червні.

І хоча цей місяць офіційно визнаний місяцем літнім, в стінах університетів його сприймають зовсім по-іншому. Я, як людина емоційна, радію наближенню літніх днів і всіх супутніх приємних речей, на зразок можливості купатися (хай і не в найчистіших, зате справжніх річках і озерах) або надіти нарешті нову, до непристойності коротку спідницю. А ось одна дівчина, відчувачи, що на горизонті вже маячить темна примара екзамену з економіки, сказала: «Червень – це не літо. Червень – це сесія».

Панове студенти, не піддавайтеся песимістичним настроям! Вірте, все буде чудово, треба тільки дуже цього хотіти! Заряджайте себе оптимізмом, посміхайтесь собі в дзеркало зранку, їжте більше бананів і шоколаду (це джерела серотоніну – гормону радості), малюйте всюди смайлики. А якщо від книжок та підручників стане зовсім погано, просто подумайте про те, що все минає, і ця сесія теж пройде. І скоро наступить справжнє літо. Якихось пару тижнів – і ось вона, свобода! Літо буде!

Лариса Самсоненко

Національна сільсько-господарська палата України

23 травня 2009 року у м. Полтава відбувся IV з'їзд Всеукраїнської громадської організації «Національна сільськогосподарська палата України». Участь у ньому взяли також представники Сумського національного аграрного університету, а саме декан юридичного факультету **Світлана Запара**, декан факультету менеджменту **Олена Славкова** та заступник директора інституту економіки та менеджменту **Олександр Маслак**.

Заслашавши та обговоривши доповідь Президента цієї організації **Михайла Гладія** «Звіт про роботу НСПУ за звітний період та визначення стратегічних напрямків роботи на наступний період», з'їзд ухвалив низку рішень щодо діяльності Палати на наступний період у сфері аграрної науки та виробництва.

Науковці ветфаку на конференції

2-3 червня під егідою Міністерства аграрної політики України, а також Асоціації «Союз птахівників України» та Асоціації «Союз кормовиробників України» за участю заступника міністра **А.М. Мірошникова** у м.Дніпропетровськ відбулася міжнародна конференція «Комбікорми-2009».

Від Сумського НАУ у роботі конференції взяли участь д.в.н. професор **Т.І. Фотіна** з доповіддю «Результати експериментальних досліджень вітчизняного мікросорбенту «Кормосан», д.в.н. професор **П.В. Березовський** «Готові пропозиції від НВФ «Бровафарма» як ефективно отримати якісну продукцію птахівництва», к.в.н. доцент **Ю.Є. Дворська** «Функціональні протейни у годівлі тварин» та ст. викладач **Ю.І. Дяченко** «Комбікорми у промисловому тваринництві Сумської області».

поетична сторінка

«І нас пронизують одного поля струми...»

Ти – чиї очі дивляться в мої рядки
знай: вони лиш для
того щоб ти
обернув свої очі на 180
Сергій П'ятченко

Нещодавно у науковій бібліотеці СНАУ всі божачі мали можливість поспілкуватися з молодими талантами Сумщини – членами мистецької студії «Орфей», керівником якої є Сергій П'ятченко – відома у творчих колах людина, поет, художник, доцент кафедри зарубіжної літератури СДПУ ім. А.С.Макаренка. Ольга Беляєва, Юлія Гарбуз, Марина Сачок та Тетяна Серих презентували альманах молодих літераторів «Орфей». За словами Сергія, «це видання – спеціальне послання, звістка про те, що ми є, що ми потрібні одні одним...» Ліричні, містичні, фантастичні, психологічні, веселі, тривожні, печальні – можна підібрати ще безліч визначень для цих творів, але мені зрозуміло одне: всі вони талановиті, небанальні й пронизливо відверті.

Пропонуємо до вашої уваги декілька творів молодих літераторів Сумщини, а також поезії Сергія П'ятченка. А з альманахом «Орфей-2008» можна ознайомитися в науковій бібліотеці СНАУ.

Сергій П'ятченко*Я - Суми*

Я рухаюсь весь час по колу. З Сум у Суми.
Це - збочення, яка до біса тут любов!
Це наслідок якихось там фатальних змов.
І нас пронизують одного поля струми
з цим містом. І я починаю знов і знов.

Де небеса й слова завжди тверді й прозорі,
де поле дичавіє ген на сотні верст,
де сніг по пояс, де початок всіх історій
стоїть це місто, мов на роздоріжжі хрест,
і в ньому - люди, на це місто тяжко хворі.

Сумлінні, сумчасті, сум'ятливі, сумнівні,
в цій місті Су ми заплелись, мов хміль,
і проростає в нього. Це приносить біль,
чи радість, вірші чи (на вибір) гривні.
Й це змушує мене шукати шлях звідсіль.

А навкруги на пагорбах стоять янголи,
невидимі й німі, й боронять все оце.
Й один здається вкрай знайомим із їх кола -
у нього грубі руки й батькове лице...
і звідси я - ні кроку, ні! ніяк! ніколи!

Та ранком знову за валізу й вище комір,
щоб рахувати миті, дні, роки, віки,
коли вернусь крізь станції,
аеропорти і пороми
набрати незабутні цифри
і почути грядущі гудки:
"Я - Суми..."

Ви неправильно набрали номер..."

*Поезією зачитувалася
Олена Мовчан*

Ольга Беляєва*Повернення*

У божественний літній садок
увірвалася відьма...
Чорні коси по спині плывуть...
Я не вірю: це – ти...
І з дерев визирають розлючені чорні коти...
Я не можу накласти на тебе хреста,
моя рідна.

Сидимо на гіллі у жахливому горі-тумані,
Я цілую лелеку, яку ти хотіла забити,
Під вербою ридують на смерть
перелякані діти...
Ти у мене одна,
а приносиш лиш біль і страждання.

А над нами летять найрідніші у світі лелеки...
У пташини – кривава калина і сніг на крилі.
Пам'ятай, ми з тобою із райської диво-землі
І забути цей край зачарований
буде не легко.

Карі очі твої заворожать мене і розкрають...
Я врятую дітей, сніжнокрилих лелек і калину,
Я забуду цей світ, та ніколи тебе не покину –
Ми у пеклі померем і народимось
в рідному краї.

Анна Кириленко

Я бачила, як ти шукав у мені
Бодай що-небудь
Мені тихо
Мені смішно
Я від тебе лізла на стіни
І залишалась висіти на них фотокартками
А ти шукаєш мене там
Де мене ніколи не може бути
Я загубилась у своєму місті
Між двома зупинками
Загубила ключі
І кредитні картки
І номер якогось-там телефону
Байдуже
Вранці від тебе побачила
Записку на холодильник
І зрозуміла
Що ти кохаєш мене більше
Ніж це мені потрібно

спорт

СНАУ розпочинає спартакіаду «Здоров'я»

27-29 травня в Сумському національному аграрному університеті відбулася Всеукраїнська спартакіада «Здоров'я» серед науково-педагогічних працівників аграрних вищих навчальних закладів. До нашого вишу завітали команди Білоцерківського національного аграрного університету, Державного агроєкологічного університету (м. Житомир), Львівського державного аграрного університету, Національного університету біоресурсів і природокористування України (м. Київ), Ніжинського агротехнічного інституту, Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, Херсонського державного аграрного університету. Саме ці вищі навчальні заклади Міністерства аграрної політики України приїздили у Суми, щоб визначити найсильніших у спортивних змаганнях з волейболу та шахів.

На урочистому відкритті Всеукраїнської спартакіади «Здоров'я» **Олександр Мироненко**, який представляв департамент освіти, науки та дорадництва Мінагрополітики України та **Тетяна Фотіна** – проректор з наукової роботи Сумського НАУ привітали учасників змагань з початком спортивного дійства, побажали нових перемог та визначення дійсно найкращих.

Всі три дні на спортивних майданчиках точилася запекла боротьба, в якій до останніх поєдинків було невідомо, хто стане переможцем. А такими виявилися: з волейболу – дружина команда Національного університету біоресурсів і природокористування України, а з шахів – Білоцерківського національного аграрного університету.

Команда волейболістів нашого університету у складі **Ірини Андрєєвої, Ірини Самохвалової, Віталія Матлаша, Анатолія Подгаєцького, Олександра Маслака, Віктора Сергієнка, Павла Бало** та інших посіли почесне друге місце. На другому місці завершив змагання і **В'ячеслав Пилипенко**, який відстоював честь нашого університету в шахах.

Третіми у змаганнях з волейболу була команда Ніжина, з шахів – представник з Житомира.

Всі призери були нагороджені медалями та грамотами Міністерства аграрної політики України.

Всі учасники спартакіади залишилися задоволеними доброю підготовкою та проведенням змагань, значна заслуга в цьому кафедри фізичного виховання та її завідувача **Володимира Галеніна**, що було відмічено представниками Міністерства аграрної політики України.

Наступний етап спартакіади, а саме змагання з міні-футболу, бадмінтону, настільного тенісу, буде проводитися незабаром у Львівському державному аграрному університеті. Тож побажаємо нашій команді успіху!

*До спортзалу заглядала
Олена Мовчан*

техогляд

Автопарк СНАУ в порядку

Однією з найважливіших умов безпеки на автошляхах, крім дотримання правил дорожнього руху, є також утримання транспортного засобу у належному технічному стані. За цим пильно слідкує державна автоінспекція, адже несправний автомобіль, у якого кожної миті можуть відмовити гальма, здатен накоїти на дорозі багато біди.

5 червня рівно о 8.00 на території машинно-тракторного парку СНАУ рівненькими рядами вишикувалися 49 автомобілів. Це розпочався плановий техогляд,

який щорічно проводиться відділом ДАІ м. Суми. Перевірку проводив старший інспектор ДАІ майор В.А. Абрамов, до речі, теж наш випускник.

Як зазначає начальник машинно-тракторного парку В.Д. Бессараб, порушень у ході перевірки не виявлено, всі транспортні засоби СНАУ отримали талони проходження технічного

огляду на наступний рік.

Олена Мовчан

побут

Нові меблі – найдостойнішим!

В одному з попередніх номерів нашої газети ми вже повідомляли про те, що в нашому університеті розпочав роботу власний меблевий цех. Багато хто вже міг особисто перекоонатися в тому, що меблі, які виготовляються нашими майстрами, якісні та гарно виглядають. А якщо ви ще й досі не бачили, то можете оглянути виставку, яка розташувалася на першому поверсі головного корпусу СНАУ.

От і в гуртожитку №2 на секції 210, де мешкають студентки факультету ветеринарної медицини (староста секції **Катерина Касаткіна**), була проведена повна заміна меблів на нові й сучасні. За словами декана факультету ветмедицини **О.Л. Нечипоренка**, ця секція є однією з найкращих, тому університет і зробив дівчатам такий подарунок. Отже, студентам, які прагнуть покращити свій побут, варто звернути увагу на досвід сусідів і утримувати свою кімнату в належному стані, бо все тільки починається! Потужності меблевого цеху дозволяють виготовити ще багато таких меблів, і, звісно ж, пріоритет матимуть найдостойніші, найакуратніші мешканці гуртожитків.

Нагадуємо також, що замовити меблі для власних потреб має можливість кожен – як студент, так і співробітник нашого університету.

Олена Мовчан

дозвілля

Богатирі? Це ми!

27 травня 2009 року вже втретє в СНАУ відбулися богатирські ігри. Організацією та проведенням займалися студентський профком та кафедра фізичного виховання. І це в них вийшло на досить високому рівні, про що свідчила велика кількість глядачів та позитивні емоції самих учасників. А їх зібралось не багато не мало – 7 здорових, сильних велетнів. Серед них були як досвідчені богатирі – Бондар Олександр, Легкий Євген та Яковлев Олексій, так і нові – Особливець Микола та Ромась Іван.

Програма змагань налічувала 5 видів: кантування колеса, перенесення каменя, піднімання колоди, «прогулянка» з колодами та перетягування автомобіля.

Все почалося, як завжди: з перших вправ лідерство захопив Бондар Олександр, і він же ж його не відпустив. Головним конкурентом був Особливець Микола, але йому забракло чи то сили, чи досвіду. Саме Олександр став переможцем богатирських ігор у 2007 та 2008 роках. Отже, після всіх вправ трійка призе-

рів розподілилася наступним чином:

3 місце – **Легкий Євген**;
2 місце – **Особливець Микола**;
1 місце – **Бондар Олександр**.

По закінченню ігор на глядачів чекав турнір з арм-реслінгу, де вони також могли взяти участь. Перемогу одержав Негреба Андрій.

Студентський профком СНАУ

виставка

Місце зустрічі – АГРО-2009

11 – 14 червня відбулася XXI Міжнародна виставка-ярмарок «Агро-2009», яка про-

дилася на території комплексу «Експоцентр-Україна». Організаторами заходу були Міністерство аграрної політики України,

виставковому павільйоні №2 «Освіта, наука, дорадництво» була представлена експозиція нашого університету, яка відображала історію розвитку університету та основні напрями його діяльності, а саме: результати наукової, навчально-методичної, виховної та міжнародної роботи. Вдало доповнювала експозицію презентація, яка була підготовлена начальником відділу інформаційного забезпечення **Олександром Барченком**. На експозиції університету можна було познайомитися із основними сортами картоплі, виведеними в інституті картоплярства університету, який очолює д.с.г.н., професор **Неллі Кожушко**, та скуштувати власноруч приготовлені нею чіпси. На експозиції були представлені зразкові екземпляри навчально-наукового інженерно-технологічного інституту. Зацікавленість відвідувачів викликали чисельні монографії, наукові посібники, підручники, авторами яких є провідні науковці нашого вишу.

Експозицію нашого університету під лозунгом «Сучасний університет з поглядом у майбутнє» представляли **Сергій Панченко** та **Світлана Белан** (агрономічний та інженерно-технологічний напрямки), очолював експозицію начальник науково-дослідної частини **Олександр Чекан** (ветеринарний та біолого-технологічний напрямки).

Нашу експозицію відвідали перший заступник міністра аграрної політики **Юрій Лузан**, заступники міністра аграрної політики **Ярослав Гадзало**, **Сергій Мельник**, **Борис Супіханов**, директор Департаменту «Аграрна освіта, наука, дорадництво» **Тетяна Іщенко**, директор науково-методичного центру аграрної освіти **Микола Хоменко**, голова наглядової ради нашого університету **Валерій Буркат** та інші поважні гості.

«Агро-2009» приваблювала аграріїв з усіх регіонів України, близького та далекого зарубіжжя представленими зразками техніки та сільськогосподарських машин, інноваційними технологіями господарювання, новими підходами в енергозбереження, що давало можливість зважити власні можливості та вибудувати перспективу подальшого розвитку.

Впродовж виставки проводилося багато семінарів, круглих столів, конференцій, присвячених широкому спектру питань сучасного розвитку аграрного сектору. Науковці нашого університету брали участь у симпозиумі «Австрійське партнерство в галузі рослинництва та тваринництва» (**Володимир Ладика**, **Олександр Свердліков**) та круглих столах «Досвід країн ЄС у розробці та впровадженні стратегії розвитку сільських територій», «Практика приватного публічного пар-

терства у сфері розвитку оптових ринків сільськогосподарської продукції в країнах Європейського союзу та впровадження такої практики в Україні».

Також із доповідями з питань сучасної ветеринарії виступили професор, д.вет.н. **Андрій Березовський** та професор, д.вет.н. **Тетяна Фотіна**. Науковці СНАУ взяли участь у Міжнародному семінарі з розвитку свинарства, зокрема к.вет.н., доцент **Юлія Дворська** та аспірант кафедри акушерства **Олексій Фотін**.

В рамках презентації Сумської області наш навчальний заклад представляли проєктор з науково-педагогічної та виховної роботи **Лариса Бондарчук** та студентки **Тетяна Чернишова** і **Наталія Пчеляна**.

Майстер-клас з ландшафтного дизайну був проведений в другому виставковому павільйоні доцентом кафедри рослинництва к.б.н. **Сергієм Панченком**, який зібрав представників житлово-комунального господарства м. Києва, науковців, приватних господарників та інших зацікавлених осіб насиченою цікавою наглядною інформацією.

Особливу увагу привернув Третій Українсько-Німецький форум з біоенергетики – перспективи виробництва біогазу в Україні,

організаторами якого виступили Український клуб аграрного бізнесу та Департамент інженерно-технічного забезпечення Мінагрополітики. Симпозіум відкрив Міністр аграрної політики **Юрій Мельник**. З доповідями на заході виступали парламентський держсекретар федерального міністерства харчової промисловості, сільського господарства та захисту прав споживачів **Герт Ліндеманн**, заступ-

ник міністра **Олександр Шевченко**, генеральний директор науково-технічного центру «Біомаса» **Георгій Гелетука**, представник інституту аграрних технологій Потсдам-Борнім ім. Лейбніца та інші фахівці цієї галузі з України та Німеччини. Від університету участь у симпозиумі брали директор науково-навчального інженерно-технологічного інституту **Олег Радчук** та представник відділу міжнародних зв'язків **Олександр Свердліков**.

У програмі проведення заходів виставки відбулася презентація нашого університету на головному стенді павільйону освіти науки та дорадництва, яку провела проєктор з наукової роботи, д.вет.н., професор **Тетяна Фотіна**.

За підсумками міжнародної виставки-ярмарку «Агро-2009» за високий рівень представлення експозиції навчального закладу Сумський національний аграрний університет був відзначений дипломом, ректор університету **Володимир Ладика** – грамотою Міністерства аграрної політики України, а науковці, що представляли нашу

експозицію, були відзначені подякою директoра департаменту аграрної освіти, науки та дорадництва.

Кожен відвідувач виставки «Агро-2009» мав можливість зануритися у насичене подіями аграрне дійство, дізнатися багато нової,

Українська аграрна академія наук та інші провідні державні та наукові установи.

Сумський національний аграрний університет брав активну участь в цьому заході. У

корисної інформації та поділитися із колегами власними розробками та здобутками.

Олександр Чекан,
начальник науково-дослідної частини

виробнича практика

Кримський досвід

Виробнича практика в Криму – це мрія кожного пересічного студента нашого вишу. А ось мені з моїм одногрупником **Олексієм** пощастило побувати на такій практиці. Коли від'їжджали, то, чесно кажучи, розраховували на найгірше, але сталося не так, як гадалися. Зокрема потрапили ми в серйозну фірму під назвою «Кримська фруктова компанія». Заснована вона лише у 2006 році, але є прибутковою і активно розвивається. Як зрозуміло з назви, компанія займається вирощуванням

фруктів та ягід: яблук, персиків, груш, абрикос, черешень, суниць та інших, не менш смачних ласощів. Працювали ми у відділі в селі Олександрівка Красногвардійського району, де вирощуються високоінтенсивні яблуневі сади за голландською технологією. Харчування та житло були безкоштовними з усіма комунікаціями, та ще й, до того ж, з гарними сусідами – молодими спеціалістами, що працюють в КФК та проживають в гуртожитку. А студенту для повного щастя більше нічого й не треба.

Головним нашим завданням була участь в організації та виконанні всіх технологічних операцій, що припали на термін проходження нашої практики. І ми з **Олексієм** успішно з цим справилися.

Майже на кожних вихідних ми разом з нашим бригадиром, а тепер гарним другом **Віктором Підгачем** подорожували Кримом. Побували в Євпаторії, Севастополі, Прибереговому аграрному технікумі. Разом з новими друзями святкували Пасху, травневі свята, виїжджали на рибалку і т.ін. Гарних спогадів та емоцій залишилось багато, але найголовніше – це нові друзі та корисні знайомства. Та й себе ми зарекомендували непогано – запрошення на роботу уже в кишені.

Всі друзі та знайомі цікавилися, як мені вдалося поїхати до Криму. Даю рецепт: шановне студентство, читайте оголошення, які висять на стендах в деканатах, ходіть на численні ярмарки професій та зустрічі з роботодавцями, які постійно організовуються в СНАУ, будьте активними та ініціативними, – і все буде у вашому житті просто супер!

Надія Помощник

